

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR REVOLUT BANK UAB GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-08-28 Nr. 429-315
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėjas) ir *Revolut Bank UAB* (toliau – bankas).

Sprendimo santrauka¹

Ginčas kilo dėl banko ir tarpininkaujančio banko pritaikytų mokesčių dydžio ir ar tinkamai buvo atskleisti mokėjimo operacijai pritaikyti mokesčiai. Nustatyta, kad mokėjimas buvo vykdomas pagal pasidalytų mokesčių modelį (SHA), o lėšų sumažėjimą lėmė pervedimo grandinėje dalyvavusio tarpininkaujančio banko pritaikytas mokestis bei paties gavėjo banko pritaikytas valiutos keitimo kursas. Kadangi bankas tinkamai įvykdė mokėjimo nurodymą, o apie galimus korespondentinių bankų mokesčius ir jų įtaką galutinei sumai pareiškėjas buvo iš anksto tinkamai informuotas paslaugų teikimo sutartyje, nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimų.

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

2026 m. vasario 13 d. pareiškėjas iš savo sąskaitos banke atliko 6 000,00 Eur tarptautinę (SWIFT) mokėjimo operaciją (toliau – ginčijamas mokėjimas arba mokėjimo operacija) lėšų gavėjai Y. Y. (toliau – gavėja), kurios mokėjimo paslaugų teikėjas yra „The Co-operative Bank of Kenya Ltd“. Atliekant ginčijamą mokėjimą pagal banko „Standard“ paslaugų planą buvo pritaikytas 3,00 Eur banko mokestis, todėl iš viso iš pareiškėjo sąskaitos buvo nurašyta 6 003,00 Eur suma. Gavėjai įskaityta galutinė lėšų suma buvo 853 935,31 KES, ji buvo mažesnė, nei pareiškėjas tikėjosi (pareiškėjo skaičiavimais, trūkumas sudarė apie 57 000–60 000 KES). Gavėjo bankas patvirtino pritaikęs tik savo vidinį 575 KES mokestį.

2026 m. vasario 13 d. pareiškėjas kreipėsi į banką, prašydamas paaiškinti susidariusį skirtumą. Bankas paaiškino, kad pervedimo grandinėje dalyvaujantys korespondentiniai bankai gali pritaikyti savo mokesčius.

Tą pačią dieną pareiškėjas pateikė pretenziją bankui. 2026 m. vasario 27 d. bankas pateikė atsakymą. Nustačius, kad pareiškėjas nebuvo tinkamai informuotas apie tolimesnes atsakymo apskundimo galimybes, 2026 m. kovo 10 d. bankas pateikė pareiškėjui patikslintą oficialų atsakymą. Pareiškėjas, nesutikdamas su banko pateiktais paaiškinimais, kreipėsi į Lietuvos banką.

Ginčo reikalavimai

Pareiškėjas prašo įpareigoti banką kompensuoti nepagrįstai nurašytą (trūkstamą) sumą, jeigu mokesčiai ir skirtumas negali būti teisiškai pagrįsti.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėjas nurodo, kad gavėją pasiekusi suma buvo nepagrįstai mažesnė, o bankas pirminiuose atsakymuose nepateikė jokių tikslų duomenų apie taikytus mokesčius, pervedimo kelią ar valiutos keitimo kursą. Pareiškėjas pateikia palyginimą su kita operacija, kurią atliko per „TerraPay“ sistemą (pavedus 6 000,00 Eur gavėjas gavo 910 700,44 KES), ir teigia, kad toks didelis skirtumas rodo nepagrįstą ir neskaidrų lėšų praradimą, būdingą būtent banko atliktam

¹ Santraukoje pateikiami tik trumpi nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimai. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamą aplinkybę, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

pavedimui. Pareiškėjas reikalauja išsamaus tyrimo dėl banko pareigų laikymosi užtikrinant mokesčių skaidrumą bei nuostolių atlyginimo.

Bankas pateikė mokėjimo nurodymo sekimo dokumentą (angl. *Global Payments Innovation*, toliau – *GPI*), iš kurio nustatytas lėšų judėjimo kelias². Nustatyta, kad banko korespondentinis bankas „J.P. Morgan SE“ jokių papildomų mokesčių netaikė, tačiau gavėjos pusėje veikęs tarpininkaujantis bankas „Deutsche Bank AG“ pritaikė 25,50 Eur tarpininkavimo mokestį. Lėšos gavėjos banką pasiekė EUR valiuta ir buvo konvertuotos į KES valiutą, taikant gavėjos banko nustatytą valiutos keitimo kursą – 142,9300.

Bankas atsiliepime nurodo, kad ginčijamą mokėjimą įvykdė tinkamai ir laiku pagal pareiškėjo pateiktus unikalios identifikacijos duomenis. Bankas paaiškino, kad pervedimas buvo vykdomas per SWIFT tinklą taikant pasidalytą mokesčių modelį (SHA), pagal kurį tarpininkaujantys bankai turi teisę nurašyti savo mokesčius iš pačios pervedamos sumos, o bankas neturi įtakos šių mokesčių dydžiui. Bankas pabrėžia, kad apie galimus trečiųjų šalių mokesčius pareiškėjas buvo iš anksto informuotas Privatiems klientams taikomų sąlygų (toliau – Sąlygos) 20 punkte. Atliktas tyrimas atskleidė, kad lėšas sumažino tarpininkaujančio banko „Deutsche Bank AG“ pritaikytas 25,50 Eur mokestis ir galutinis gavėjo banko pritaikytas valiutos keitimo kursas. Bankas pažymi, kad skundą išnagrinėjo laiku, o kadangi visi veiksmai buvo atlikti teisėtai ir pagal sutartį, civilinė atsakomybė bankui nekyla, todėl prašo pareiškėjo reikalavimus atmesti.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

Mokėjimo paslaugų teikėjų veiklą ir atsakomybę, mokėjimo paslaugas, jų teikimo sąlygas ir informavimo apie šias sąlygas reikalavimus, mokėjimo operacijų autorizavimą ir vykdymą, mokėjimo paslaugų vartotojų ir mokėjimo paslaugų teikėjų teises ir pareigas, susijusias su mokėjimo paslaugomis, kai mokėjimo paslaugų teikimas yra verslas, reglamentuoja Mokėjimų įstatymas.

*Siekiant išspręsti šalių ginčą ir įvertinti pareiškėjo reikalavimo bankui pagrįstumą, Lietuvos banko nuomone, būtina nustatyti, **ar bankas tinkamai įvykdė pareiškėjo inicijuotą tarptautinio mokėjimo nurodymą ir ar pareiškėjo reikalavimas dėl finansinės kompensacijos (nuostolių atlyginimo) už gautą mažesnę sumą yra pagrįstas.***

Pagal Mokėjimų įstatymo 43 straipsnio 3 dalį, kai įvykdytos visos mokėtojo ir jo mokėjimo paslaugų teikėjo sutartyje nustatytos sąlygos, mokėjimo paslaugų teikėjas negali atsisakyti įvykdyti mokėjimo nurodymo. Mokėjimų įstatymo 50 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad jeigu mokėjimo nurodymas įvykdomas pagal unikalų identifikatorių, toks nurodymas laikomas įvykdytu tinkamai.

Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad pareiškėjas 2026 m. vasario 13 d. savo noru inicijavo 6 000,00 Eur tarptautinį (SWIFT) mokėjimą pagal pateiktus gavėjo „The Co-operative Bank of Kenya Ltd“ sąskaitos rekvizitus, bankas šį mokėjimą įvykdė ir lėšas nurašė iš pareiškėjo sąskaitos (kartu su sutartyje numatytu 3,00 Eur mokesčiu).

Ginčo nagrinėjimo metu gautas *GPI* sekimo dokumentas patvirtina, kad iš banko ekosistemos per korespondentinį banką „J.P. Morgan SE“ buvo išsiųsta visa pareiškėjo nurodyta 6 000,00 Eur suma, o banko korespondentas jokių mokesčių neišskaičiavo. Taigi bankas mokėjimo nurodymą apdorojo ir išsiuntė tinkamai.

Pastebėtina, kad ginčas tarp šalių kyla ir pareiškėjas prašo kompensacijos dėl neva

² REVOLUT LTD → J.P. MORGAN SE → DEUTSCHE BANK AG → THE CO-OPERATIVE BANK OF KENYA LTD.

netinkamai pateiktos informacijos apie tarptautiniam mokėjimui pritaikytus mokesčius. Mokėjimų įstatymo 37 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta bendra taisyklė, kad mokėjimo paslaugų teikėjai turi užtikrinti, jog gavėjas gautų visą mokėjimo operacijos sumą. Tačiau to paties straipsnio 2 dalis numato išimtį, pagal kurią gavėjas ir jo mokėjimo paslaugų teikėjas gali susitarti, kad lėšų gavėjo mokėjimo paslaugų teikėjas išskaitytų savo mokesčius iš pervedamos sumos prieš ją įskaitydamas į gavėjo sąskaitą.

Sąlygų 20 punkte aiškiai nurodoma, kad, atliekant tarptautinius ar SWIFT mokėjimus ne EEE valiuta arba už EEE ribų, pervedimo grandinėje dalyvaujantys korespondentiniai ar tarpininkaujantys bankai gali išskaityti savo mokesčius iš siunčiamos sumos, todėl gavėjas gali gauti mažesnę sumą, nei tikėtasi. Taip pat nurodoma, jog bankas garantuoja išsiųsti visą kliento nurodytą sumą, tačiau negali garantuoti, kad tarpininkaujantys bankai netaikys jokių mokesčių.

Kadangi pareiškėjas atliko tarptautinį pavedimą eurai į Keniją (valstybę už EEE ribų), šioms operacijoms yra būdingas kelių tarpininkaujančių bankų dalyvavimas. Remiantis pateiktu GPI išrašu, gavėjo pusėje veikęs tarpininkaujantis bankas „Deutsche Bank AG“ pritaikė 25,50 Eur tarpininkavimo mokestį, kuris buvo teisėtai išskaitytas iš pervedamos sumos pagal šalių pasirinktą SHA (pasidalytų mokesčių) modelį. Gavėjos banką pasiekė 5 974,50 Eur suma (6 000,00 Eur – 25,50 Eur). Pabrėžtina, kad bankas neturi teisinės ar techninės galimybės daryti įtakos trečiųjų šalių tarpininkų nustatytiems mokesčiams, o apie tokių mokesčių taikymo riziką pareiškėjas buvo iš anksto tinkamai informuotas sutartyje (Sąlygose).

Pasisakant dėl galutinės gautos mokėjimo operacijos sumos Kenijos šilingais (KES) pagrįstumo, pastebėtina, kad pareiškėjas ginčija galutinės gautos sumos (853 935,31 KES) dydį ir lygina jį su pervedimu per „TerraPay“ sistemą. Lietuvos bankas pažymi, kad „TerraPay“ yra alternatyvi perlaidų sistema, veikianti pagal savo uždara tinklą ir taikanti savo pačios nustatytus valiutos keitimo kursus bei pervedimo koridorius. Kita vertus, pareiškėjas banko programėlėje pasirinko tarptautinį SWIFT pervedimą EUR valiuta. Iš pateikto GPI išrašo matyti, kad lėšos gavėjo banką pasiekė EUR valiuta (5 974,50 Eur), o valiutos keitimą į Kenijos šilingus (KES) atliko pats gavėjos bankas „The Co-operative Bank of Kenya Ltd“ įskaitymo į gavėjos sąskaitą metu. Gavėjos bankas pritaikė 142,9300 valiutos keitimo kursą. Taigi, atlikus matematinį skaičiavimą: $5\,974,50 \text{ Eur} \times 142,9300 = 853\,935,285 \text{ KES}$ (su apvalinimu – 853 935,31 KES). Šis skaičiavimas visiškai ir skaidriai pagrindžia visą gautą sumą ir paaiškina pareiškėjo nurodomą skirtumą. Skirtumas atsirado dėl tarpininkaujančio banko pritaikyto 25,50 Eur mokesčio ir paties gavėjos banko pritaikyto valiutos keitimo kurso maržos. Kadangi bankas nekonvertavo valiutos ir netaikė jokių papildomų mokesčių, o tik tiksliai įvykdė operaciją eurai, pareiškėjo reikalavimas atlyginti skirtumą yra nepagrįstas.

Išvada

Vadovaujantis Lietuvos bankui pateiktų duomenų visuma, pareiškėjo reikalavimai įpareigoti banką pateikti papildomus duomenis (kurie jau buvo pateikti ir išsamiai paaiškinti nagrinėjant šį ginčą) bei sumokėti finansinę kompensaciją už trečiųjų šalių pritaikytus mokesčius ir valiutos keitimo skirtumus atmestini kaip nepagrįsti.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detalai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį³.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.

neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis